

HUOMIOON OTETTAVIA JUTELMIA

OSASTOILLE, KIRJALLISUUSKOMITEOILLE, ASIAMIEHILLE YNNÄ MUILLE.

TOVERI MENE SUOMEEN!

TILATKAA SE TUTTAVILLENNE!

Vihdoinkin ollaan siinä asemassa, että taasen voimme lähettää esteettömästi sanomalehtemme Suomeen. Toverit on kyllä sinne päässyt jatkuvasti, vaan TOVERI ESTETTIIN. Tilatkaa siis Toveri tuttavillenne ja omasilenne Suomeen. Antakaa heidänkin tietää riennostamme tässä maassa. Toveri maksaa Suomeen: 1 vuosi \$6.50, 1/2 v. \$3.50.

ASIAMIEHILLE JA TILAUSTEN OTTAJILLE pyydämme ilmoittaa, että kalliiden kustannusten ja postimaksujen vuoksi emme voi myöntää Suomeen otetuista tilauksista muuta kuin 10 prosenttia asiamiespalkkiota. Toiset lehdet ovat tästä jo aikemmin ilmoittaneet kohdaltaan. Toivomme, että asiamiehet silti tekevät voitavansa ja ottavat tilauksia edelleen kalliille puoluelehdille.

—Toverin Konttori.

TOVERIN 10-VUOTIS JULKAISUA varten on ryhdytty jo toimeen. Koetakaapa ottaa sille tilauksia etukäteen mikäli mahdollista ja ilman asioitsija palkkiota. Etukäteen tulleita tilauksia on jo noin 1,500 paikkeille!

TOVERI 10-VUOTIAS ENSI SYKSYNÄ! Kaikilla toisilla puolemmen lehdillä on ollut yli 10,000 tilaajaa niitten täydyttyä 10 vuotta! TOVERILLA ei vielä ole vittää tuhattia tilaajaa. Nyt juuri on sellainen aika, jolloin jokaisen tulisi tilata itselleen TOVERI, joka on AINOA PÄIVÄLEHTI LÄNNELLÄ, antaen tuoreimmat tiedot kaikista maailman tapahtumista, erittäinkin työläisille tärkeistä asioista. Toveri kertoo lakkotaiseluista, joita parhaillaan riehun kaikkialla, kertoo sodasta, kertoo kaikista. — TOVERI ON HALPAHINTAINEN PÄIVÄLEHTI. Tilatkaa TOVERI! Hankkikaa sille uusia tilaajia. Nostetaan Toverin tilaajamäärä ainakin kuteen tuhanteen 10-vuotisen olemassaolon kunniaksi!

SUOMEEN MATKUSTAJILLE ilmoitamme, että Norjan-America linjan laiva Bergensfjord lähtee New Yorkista elokuun 11 p:nä, johon nyt on piletillä saatavana. — Scandinavian-American linjan laiva United States lähtee elokuun 16 p:n tienoissa ja Oscar II elokuun 30 p:n tienoissa. Näihin laivoihin olisi nyt piletillä saatavana. Kaikki, jotka haluavat silloin matkustaa, tilatko palkkansa etukäteen ensiltä. Varatkaa paikat jos haluatte matkustaa. Koetamme saada sovittuiksi siten, että jos suurempi määrä matkustajia ilmoittautuu näille laivoille, erittäinkin ne, jotka aikovat kalustuksen loputtua matkustaa, että pääsevät elokuun lopulla lähteväksi ilmoitettuun laivaan, ja ehtivät toimittaa ennen lähtöään asiansa, toisin sanoen laivaa voidaan mahdollisesti siirtää lähteväksi jonkun päivän myöhemmin.

LIHKEENHOITAJA.

naisia, jaapanilaisia, englantilaisia käyriä pippurinsyöneen, jne., jne. ja niiden kaikkien joukossa minä rauhallisesti filosofeerailin.

Untako se oli vai totta, mikä tapahtui täällä viime maaliskuun alkupuolella? Vieläkään on minun vaikeata uskoa sitä todeksi. Niin kaunistas se oli. Kerron sen tässä:

Koko perjantapäivän oli väestö hieman levottomalla mielellä. Ei näkynyt ainoatakaan poliisia, ei ilmestynyt ainoatakaan sanomalehtä, mut ta kukaan ei tiennyt eikä väistävint mitään. Akkaraavaamatta, istuessani erään suurliikkeen konttorissa, näen suunnattoman suuren kuorma-auton ajavan ohi, täynnä kivärejä ja punaisia lippuja. Laukauksia kuuluu paukutelevan tuontuostakin. Valankunous oli käymässä! Konttori suljettiin silmänräpäyksessä, kaikki julistimme suurlakon ja läksimme ulos. Kadut ovat tulvillaan väkeä, rauhatonta, hermostunutta väkeä, kiväreillä ja revolvereilla aseistettuna. Ylioppilaat pitävät kiitohuutoja, työmiehet puhdistelevat kivärejä. Odotellaan sotaväen tai kasakain hyökkäystä. Silloin yht'äkkiä — saanko uskoa korviani! — kuuluu jostakin kulman takaa marssijeesiä. Ja mikä näky! Kokonainen rykmentti täydessä, moitteettomassa palvelusasussa, kivärit olalla, upseerit palkoillaan, punaiset liput liehumaassa, marssii paikalle, marssijeesiä soittaen, ja yhtyy vallankumouksellisiin. Luohtumaton näky. Sanomaton riekku valtaa kaikki: Iketään, riemuitaan, suudellaan toisiaan. Mutta, malpas! Mitä taas kuulen? Vain rauhallisen työväenmarssin: "Eespäin raatajakansa." Ken sitä laulaa? Kasakat ratsuensa selässä, pikit puskyssä ja punaliput korkealla! Punaisetko liput? Kasakat? Onko tämä mahdollista? Täytyneehän uskoa silmälasiajan.

Semmoista se oli, se vallankumous Moskovan. Käsitteilyköhän nuo työlliset ja sotilaat, nuo musta- ja harmaapukuiset luokkatoverit, että he käänisivät maan historian vaihtuokseen. Hän oli puhumassa sodan vääryydestä ja maan mahtavien pikaisesta kukistumisesta, kun hän yht'äkkiä kesken puheensa huusi: "Sotilaat! Rellaat! Kunniaa!" (Kaikki sotilaat, valtomaisesti totel-

len, silmänräpäyksessä tekivät kunniaa). "Kiitos ja kunnia kaikille ihannesielle, jotka ovat kärsineet ja kuolleet, mutta jotka vihdoinkin pelastamaan maailman; kiitos ja kunnia kaikille vapaussankareille, kaikille marttyyryille, kaikille heikoille ja kärsiville, koko äärettömän suurelle, jalolle Venäjän kansalle, kaikille kansakunnille, jotka taistelevat vapauden ja oikeuden puolesta!" Menituhantinen työmiesjoukko paljasti päänsä, ja sotilaat seisovalt paljattamattomina kunnia-asennossa, vaikka he eivät upseerilleen enää tee kunniaa. Tuo puhuja oli ihannesielu, mutta tämän ihanteellisuuteen talpuvan kansan mielenlaatu on avoin ihanteille, enemmänkin kuin todellisuudelle. Ties herä, mutta niin se näyttää olevan, että ihannesielu perültäikin ovat parhaista todellisuushisistä."

AVUSTAJIA.

Vaikka en ole tässä mailmankatosomus-osastossa vielä montakaan viikkoa isännöinyt, olen jo ehtinyt saada huomattavan joukon avustajia. Ja hyviä avustajia. Jos kyvystä joskus vähän puuttuikin, on heillä sitä enemmän yritteliäisyyttä. Ja kun kerran sitä on, niin kyllähän se aikaa voitain kyykiin kehittyä.

Ensimmäisellä avustajakseni pyrkijällä välitettävästi oli vielä toinenkin — ja pahempi — vika, nuo muisti. Täikina sitte oli hänen vanhemmillaan ollut peräti huono muisti, on varmaan tiedä, mutta jommassakummassa täytyy syy olla: joko olivat vanhemmat unhoittaneet antaa hänelle nimeä taikka oli hän unhoittanut saamansa nimen. En, näet, tahtois Toverin lukijoista uskoa sellaista että heistä kukaan haluaisi salata nimeään, jos kenellä nimi on tahi jos muistaa nimensä. Tämä vain sanoo olevansa "yksi tuskaa kärsinyt tiedon jakamisesta köyhällisille." Mutta tämä nimikysymys on sittenkin sivuaasia. Pääasia on

hän "tuntonsa mielikire", jota hän "ei voi enä brättä" arvostalta Toverin toimituksesta "eli koko Toverin johtokunnalta." Ja sanojensa vahvistukseksi hän vakuuttaa aina avustaneensa Toveria "milloin 10 sentillä milloin nikkelillä," niin että hänen "tuntonsa mielikire" on tietysti turisematta otettava huomioon.

Mikä se sitte on hänen tuntonsa mielikire?

Se on se, että on "barempi anta Kivi-Jussin, Rauman Jussin y. m. y. m. tulla sinne tienamaan nyt kuin silloin bisnes vähenyhti," jos kerran minä, Kaapro, en osaa "mistään muusta kuin Leena-muurista eli muista Malkosaaren pahanliksisistä aistoista jaaritelua."

Vai pahanliksisistä! Vastaatko puheesi mies? Milloin minä olen heitä kuvannut pahanliksiksi, yhdelläkään sanalla? Teit vilsaasti, ettet ilmaissut nimeksi, sillä jos sen tilkoisin, ilmoittaisin sen heti Malkosaarelle, ja saisitpa nähdä, ketä olet källännyt pahanliksiksi.

Ei siis näköjään tykkää minun Lie-

nastani tämä "tuskaa kärsinyt"? No, se saattaa olla vilsaista hänen asemassaan... Mutta minä tykkään. Ja se on vilsaista minun asemassani. Eikö niin?

Toinen avustaja, lukijolle hyvin tunnettu "Savon Jääkäri," on toki suosiollisempi minulle, vaikka se nähtävästi johtuu siitä, että hänellä on vanhoja kalavelkoja "Johan Kustalle," eikä hän halua enää useamman meidän kanssa riitaa rakentaa. Osastoni osakkeeksi asetetun nimen "Mailmankatosomuksia" hän tulkitsee siten, että jopas täytyi täällä myöntää olevan olemassa Astorialainenkin mailmankatosomus, vaikka Johan Kustaa oli väittänyt, ettei mitään sellaista todellisuudessa ole.

Minusta hän iloitsee saaneensa vahvan aatoverin. "Olen luullut jotakin tietävänä materialistisesta mailmankatosomuksesta, mutta en ole heittäkään niin pitkällä kuin Kaapro." Yhtä seikkaa hän vain ihmettelee: sitä, ettei Johan Kustaa jo pannut perikaneettia tutkimukseksi ryssän hajusta, "sillä hän on ollut näihin aikoihin asti hyvin kieleisellä kannalla materialistisen opin pätevydestä." — "Kaipa hänkin on oppinut," arvelee Savon Jääkäri, "tahi sitte toisen henkilön sellitys kelpaa hänelle paremmin kuin toisen, samasta opista."

Viimeiseen arveluun minäkin yhdyin. Toiselle saattaa onnistua esittää asia vakuuttavamassa muodossa kuin toiselle, — niin vakuuttavassa, että se panee Johan Kustaankin tunnustamaan, kuinka vanhalla pohjalla meidän materialistinen mailmankatosomuksemme sentään on.

Kolmas avustajistani on oikea tulisielu.

"Minun pitää syyttää tulta kuoleisiin sieluihin," hän sanoo. Syytyjä hän lähettää jo paksun nivakan: "ja kun nämä julkasette, annan minä vielä paljon hyvää valoo," hän lupaa. "Minulla on puuttumattomat lähteet, kuohuen elävää vettä — se on totuutta, joka palsuttaa valhekärmeet kuollaaksi. Minä pilsekaan pappia kuten tiedätte; minä lopetan niiltä rahan tulo ja rauhan olon."

— Hm, ei olisi hullumpi touhu, vaan on ehkä vähä isonpuoleinen urakka naapurin voimille ja kyvyille. Kuitenkin — niin korkealla kuin tämän avustajani ajatukset liitävätkin, on hänellä silti jalat maassa vielä. Hän nim. kutsuu minua tulemaan "katsoon heidän pottumaata: se on parasta Oregonin valtiossa." Ja juomaan mustikkamehua. Hänen "maallinen majansa" kuuluu olevan "punanen talo, valkoneen kenkien suva seinässä," — niin että kyllä sinä osaan, kun alkaa mieleni tehdä mustikkamehua.

Neljäs jo taas on ihan täysverinen materialisti, melkeinpyrkiänsä suhteessa minun tasoihin. Paksu pinkka "syytyjä" on hänelläkin. Enimmän osan säästän tarven varalle, jolloin niitä kyllä tulen tarvitsemaan märkien puitten kanssa tapellessa.

Mutta yksi on hänen paperissan siksi tärkeä tutkimus, etten malta sitä sivuuttaa vallan mainitsematta. Sen otsakkeena on

"Koirien kritiseeraus ja niiden suhtautuminen toisiinsa."

Tutkimuksen julkaisemiseen koko laajuudessaan on käytettävissäni oleva tlla ilian ahdas. Pienen väin eräitä kohtia näytteeksi tekijän terävästä havaitsemiskyvystä:

"He juoksentelivat rauhallisesti kaupungin kaduilla, erityisesti ketään häiritsemättä. Aina joku bulmu siloiin tällöin loikkaa käytävälle, haistakka jonkun ohikulkijan jalkaa; poikkeaa jälleen syrjään, jonkun telefonointaan juurensa koottaa takakönnönsä ja siihen ruiskuttaa jotakin vihreää nestettä — tahi jonkun mustan esineen, otaksuttavasti fontainkynänsä. Silinä kilreessä hän huopmaa joukon toisia koiria, jotka hypöttä toisiansa vastaan uristen ja läähättäen. Luonnollisesti he aikaansa kuluttavat leikkien, sillä tuttavlia ja sukulaishan he luultavasti ovat, ainakin saman kylän herasväkeä."

"Samaan joukkoon hyökkää päätä suoraa tuo kynänsä pudottanutkin. Silloin hän saapi kaksi, kolmekin yht'aikaa niskaansa, yhtä isoja kuin jätsekin on. Heillä näyttää olevan tarkoituksena yhteisvoimin lannistaa vastatulleen vielä väsyttämättömät voimat. Ottelessa kohta alkaa hänenkin kielenä läähättää. Vihdoin huomattuaan, että nyt siitä ei ole enää iso vaaraa kellekään, he järejstävät jälleen kamppailun sekanäsmmaksi."

— Onko sitte ilme, että nämä vilkkaan ja monipuolisen avustajaparten tukemana ja rohkaisemana mies pysyy hyvällä tuulella? Ei silinä pääse ikävä tulemaan eikä jyykkiin muutoin tai kaavoihin kangistumaan.

Kaapro.

KORVAAMATON AARRE.

Eräässä kutsuntalautakunnassa Englannissa vaati maanomistajia muuatta työmieslän vapauttavaksi sotapalveluksesta.

"Luovutetko vaatimuksestanne, jos toimitamme teille miehen hänen sijaansa?" kysyttiin.

"Kyllä, jos saatte ketään samalla palkalla," vastasi maanomistaja. "Mitä te maksatte nyt?" kysyttiin. "Uudet vaatteet joka kolmas vuosi ja ruuan," kuului vastaus, joka pani lautakunnan raapimaan korvallistaan.

TYÖMIEN TÄHTEINTUTKIJANA.

Eräs tähtitieteellinen aikakauskirja kertoo Hitchings nimisen työmiehen rakentamasta pienestä tähtitornista Uudessa Seelannissa. Tornin omistaja on jo ikämies, eikä yhtään kalustele alkuperäistä muurarin ja nuohojan ammattiltaan. Tähtitornin hän rakensi lepohekkinään eräälle asuntonsa läheisyydessä olevalle kukkulaalle. Torni on pienonen, ainostaan noin 10 jalkaa läpimitan, mutta siinä on oikea kupoli, joka tosin ei ole 18 jalkaa korkeampi. Oma-keksimänsä laitteen avulla voi tutkia ja helposti kääntää kupolin mille suunnalle taivasta kulloinkin tahtoo, kuin oikeassa observatooriassa ainakin.

Varmaan on tuon tähtitieteeseen innostuneen muurarin täytynyt kauan säästää saadakseen kaukoputken ostoa varten tarvittavat rahat. Sen hän hankki eräältä suurelta englantilaiselta liikkeeltä, ja on se isoin ja paras kaukoputki koko Uudessa Seelannissa. Se on parasta lajia tähtitietäjä, jossa on 6 tuuman linssi ja 9 jalan etäisyysväli, kun esim. Centerburyn korkeakoulun tähtitornin kaukoputkessa on vain 5 tuuman linssi ja 6 jalan etäisyysväli.

Hitchings on erikoisalukseen ottanut auringonpilkkujen tutkimisen. Hänen tähtitieteelliset havaintonsa ulottuvat jo 60 vuotta taaksepäin. 12 vuotta takaperin Englannin tähtitieteellinen seura nimitti hänet jäsenekseen.

Yleisiä uutisia

Flat Riverin kaivokset seisauksissa

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

sesti vaaditaan johtajien syytteen asettamista. Päivän kuluessa pidettiin joitakin kiikkeimpää henkilöitä, jotka yrittivät muodostaa pikku joukkoja, ja useita takavarikoitiin aseita.

Kaivosten omistajat tyytyväisiä

Kaivosten omistajat ovat tapanen johdosta kovasti tyytyväisiä, sillä työvoimaa on karkotusten aikana poistunut paikkakunnalta paljon, ja niin kauan kuin mielet ovat kiidhyksissä, ei ole toivoakaan siitä, että ulkomaalaiset palaisivat takaisin lyijykäivösaluuelle. Flat Riverin huomattavimmat kaivokset kuuluvat St. Joseph Lead Companylle, The Desloge Companylle, St. Louis Smelting & Refining Companylle ja Guggenheim Companylle.

Kaivomiehät syyttävät mella-koista kaivosten omistajia.

Kun Flat Riverin majuri on pitänyt neuvottelujia amerikalais-syntyisten kaivomiesten kanssa koetteen saada sovintoa aikaan, niin nämä peittelemättä ovat syyttäneet kaivosten omistajia mellaakoista sanoen niitten johtuvan näitten toimenpiteistä, joilla amerikalaislyijykäivösaluella miehiä on työstä pois pantu ja tilalle otettu ulkomaalaisia, ja "tästä protestiksi ovat kaivomiehät alkaneet toimia". Jotkut arvelevat työnantajien täten koettavan pakottaa amerikalaisia armeijaan liittymään, ja toiset taas väittävät, että työnantajat jo etukäteen valmistuvat siltä varalta, ettei aseisiin kutsuttu kaivosteollisuutta pääsis häiritsemään, kun liikkoväkiin jo hyvässä ajoin olisi hankittu ulkomaalain työvoimaa, jota kutsunta ei tule koskemaan. Tällaiset varovaisuustoimenpiteet, jos lienevät tosia, ovat omiaan kiidyttämään amerikalaisia, sillä tällaisen erikoisaseaman jouduttuaan nämä joutuvat taloudelliseen perikatoon ja perheet kurjuttua kärsimään ja siksi sanovat nämä alkaneensa oikeuksiansa puolustaa vaatimaan vain "oikeutta saada elää ja työllään elättää perheitään", kuten he sanovat; majuri Steppille.

Mellakoitten johtajia vangittu.

St. Louis, Mo., heinäkuu 16 p. — Tänä iltana oli asoma Flat Riverillä yleensä hiljainen sen jälkeen kun viranomaiset vangitsivat J. H. Overallin, Elvinsistä, joka itse on tunnustanut toimineensa mellakoitten johtajana viime perjantaina, jolloin puolaalaiset, venäläiset ja italialaiset kaivomiehät paikkakunnalta karkotettiin pois. Täältä on Flat Riverille lähetetty lisää joukkoja kaksi kompaniaa, kos-

Chesterfield

CIGARETTES

of IMPORTED and DOMESTIC tobaccos — Blended

Juuri mitä olette toivonneet paperossin tekevän-

Chesterfieldit antavat teidän tuntea että tupakoitte --- ne tyydyttävät. Sittekin ne ovat mietoja. Tämä uusi maku on tulos puhtaasta, luonnollisesta importeeratusta ja kotimaaisesta tupakaseksesta, valmistettu tätä uutta tupakoinis-nautintoa varten. Seuraavalla kerralla --- Chesterfieldejä.

They "Satisfy!" — and yet they're Mild!

Ligarette Mfg. Co. Inc.

Flat Riverin ympäristöitäkin on levottomuuksia aikanut kurlua.

Bonne Terressä ryöstetty kaivostyöläisten asumuksia.

Flat River, Mo., heinäkuu 16 p. — Bonne Terressä, eräässä tiössä pienessä kaivoskaupungissa Flat Riverin läheisyydessä alkoi roskaajoukko tänään ryöstää ulkomaalain kaivostyöläisten asumuksia kun amerikalais-syntyiset kaivostyöläiset ensin olivat karkotaneet pois ulkomaalaiset kaivomiehät. Majuri Stepp on miliisin kanssa rientänyt mellakoita asettamaan. Hänelle ovat Bonne Terren kaivostyöläiset selittäneet, että kaivostyöläiset ovat alkaneet paikkakunnalla kuljettaa ulkomaalaisia siksi, että nämä ovat valmiit halvemalla palkalla työskentelemään myrkyllisissä lyijykäivöissä kuin amerikalais-syntyiset. Siksi venäläistä haavottunutta kaivostyöläistä tuotiin tänään Bonne Terresta Flat Riverille sairaalaan. Kummallakin oli ruumiissaan ampumisesta johtuneet haavat.

Karkotetut suunnittelivat vahingonkorvausjuttua kaivosparoonaja vastaan

Columbus, N. M., heinäkuu 15 p. — Bisbeestä karkotetut lakkolaiset ja heille suosiolliset henkilöt, jotka myöskin joutuivat karkotetuiksi, suunnittelevat tälläkäläisellä karkotusleirillä vahingonkorvausjuttua — nostamista Warren kauntin kaivoksenomistajia, kauntin virkailijoita ja liikkemisiä vastaan, joitten he katsovat olevan syyllisiä karkotuksen toimeenpanemiseen Bisbeessä, Ariz.

Muuten ovat karkotetut läh-

Lakko jatkuu, sovittelut epäonnistuneet.

(Kirjeenvaihtajan selostus) Miami, Ariz., heinäkuu 12 p. — Lakko jatkuu vhtä eheänä kuten alusakin. Komppaniat ovat epäonnistuneet yrityksissään saada yleisön mielihope lakkolaisia vastaan. N. s. "Loyalty league", joka on muka perustettu yleistä turvallisuutta varten tämän kauntin pääkaupungissa, Globessa, onnistui hajottamaan I. W. W:n lakkokokouksen viime sunnuntaina. Sen jäsenet ovat ratsastelleet täällä Miamiissa 50 suuruisissa ratsujoukoissa tarkoituksella provoseraata lakkolaisten kokouksia, joita on ollut joka iltä I. W. W:n lakkokomitean toimesta, mutta tähän mennessä ovat kuitenkin siinäkin epäonnistuneet. Yleisön kiurkuu on noussut pyssyhurtia vastaan ja niitten teot ovat tehneet päinvastaisen vaikutuksen yleisöön kuin mitä on tarkotettu, ja eilen antoi sotilaiden päällikkö määräyksen, että ylimääräiset deputit on poistettava, tai jos niitä ei poisteta, niin hänen on poistettava sotilaat, sillä hän on

Lakko jatkuu, sovittelut epäonnistuneet.

täneet useita sähkösanomia presidentti Wilsonille ja hänen kabinetilleen vaatien pikaista toimintaa asian ratkaisemiseksi. Lakkolaiset vaativat, että heidät on toimitettava takaisin Bisbeeseen ja että heille on suotava lain taakseen turvallisuus vaikkapa sitten Bisbee olisi julistettava sotatilaan. Liittohallituksen ylimpien virkailijoiden arvellaan huomisen päivän kuluessa ryhtyvän ratkaiseviin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi. Mikäli tiedetään vartioivat kaivosten omistajien hurtat Bisbeehen johtavia teitä, ehtivät lakkolaiset pääsisi takaisin palaamaan.

ENSILUOKAN KAUPPATAVARA

veleinen hinta ja hyvä palvelus. on meidän motto Tulkaa katsomaan, huomaatte sen todeksi Union Pacific Coal Co. HANNA, WYO.